

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Indals förskola

Giltighetstid: 2021-12-01– 2022-11-30

Ansvarig rektor: Anna Holter

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetsätt

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Lpfö-18

Vår förskola ska genomsyras av kamratskap, delaktighet, inflytande och ödmjukhet. Vi vill skapa förutsättningar för positiva möten och glada dagar. Ingen ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Vi ser olikheter/likheter som en tillgång och en möjlighet till lärande.

"Genom trygghet och glädje bygger vi delaktighet och demokrati vilket ger barnen mod att växa"

3. Kartläggning av riskområden

På förskolan övar sig barnen i sociala normer och regler. De testar gränser och det förekommer ibland kränkningar barn emellan, dock allt mer sällan. Det finns platser, både inne och ute, som är undanskymda, vilket kan innebära en risk. Barnen berättar att det kan vara bråkigt vid skeppet och att de bråkar inne ibland när de vill ha samma saker.

På förskolans extra avdelning uppger pedagogerna att det är särskilt viktigt att de är där barnen är, då de ännu inte har identifierat eventuella undanskymda platser och att barnen måste få känna sig trygga med att pedagogerna alltid är tillgängliga för dem.

Pedagogerna upplever att barnen är trygga med alla vuxna på förskolan.
Pedagogerna observerar barnen och ingriper om kränkande situationer uppfattas.
Barnen är duktiga på att komma och berätta för de vuxna när någon sagt eller gjort något (det säger även barnen själva att de gör).

Pedagogerna sprider ut sig mer, både inne och ute, och har god kunskap om det är något barn som det är särskilt viktigt att vara nära.

Språkbruket är acceptabelt.

Genusperspektivet finns med i den löpande planeringen

4. Mål för arbetet

- Att alla pedagoger ser alla barn – barnen är förskolans! Det har förbättrats men kan förstärkas ytterligare.
- Känslan av att alla pedagoger strävar mot samma mål; en trygg och positiv miljö för alla barn där de kan känna att de får vara sig själva.
- Att alla pedagoger känner till, och håller sig till, de gemensamma regler som de har beslutat om.
- Föräldrarna ska stöttas i föräldrarollen.

5. Handlingsplan

- Som pedagog så agerar jag som en tydlig och positiv förebild, genom att själv vara vänlig med mina kollegor och ta ansvar för vad jag säger
- Pedagogerna fördelar sig ute på gården och tar ansvar för alla barn, påminner varandra om att hålla extra koll vid de undanskymda platserna
- Även inomhus fördelar sig pedagogerna i rummen och undviker att bli stående tillsammans
- Vi ska diskutera och lyfta med varandra sådant vi upptäcker samt komma med förslag på lösningar
- Vi ska omarbete miljöer som inte fungerar väl, i samverkan med barnen
- Vi ska lyfta med föräldrar vid inskolning och utvecklingssamtal att vi stöttar dem i deras föräldraroll och att det är OK att säga ifrån till sina barn
- Vi ska ha samlingar och andra aktiviteter där vi diskuterar likabehandling och kränkningar på barnens nivå, lära barnen om STOPP-handen
- Vi ska informera föräldrarna om det stöd de kan få genom kommunala resurser i form av utbildningar och samtal

Alla pedagoger ansvarar gemensamt för detta, arbetet delutvärderas i maj och utvärderas sedan i samband med förberedelserna för nästa år Likabehandlingsplan. Rektor ansvarar för utvärderingen.

*Varje barn ska bli sett
Varje barn har rätt att bestämma över sig själv*

*Varje barn har ett eget värde
Varje barn har rätt att bli respekterad
Varje barn har rätt till sin egen kropp
Vi accepterar inte retfullt beteende, slagsmål eller andra kränkningar.
Vi accepterar inte rasistiska uttalanden eller invandrarfientlighet, varken från barn
eller vuxna
Vi accepterar inga kränkningar på grund av funktionshinder, religiös uppfattning
eller sexuell läggning*

6. Utvärdering av genomförda insatser

Då frånvaron hos barn och pedagoger har varit stor under året, det har varit flera omstruktureringar i personalgruppen och rektor har till stor del arbetat på distans så kan ingen utvärdering av genomförda insatser göras. Mål och handlingsplan ligger kvar för detta år. Under höstterminen 2021 genomfördes inga barnråd.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Verksamhetens utformande bygger på inventeringar av barngrupperna vilka ligger till grund för verksamhetsplaneringen. Läsåret inleds med fokus på trygghet, grupptillhörighet samt förståelse för förskolans regler och rutiner.

Pedagogerna intervjuar och observerar barnen för att få kunskap om barnens upplevda trygghet.

Rektor har barnråd med några 4 - 5 åringar, 1 - 2 gånger/termin. Där diskuteras bland annat innehållet i Likabehandlingsplanen samt annat rörande barns rättigheter

8. Rutiner för akuta situationer

Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Det är mycket viktigt att alla anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.

- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall detta förhindras, en rapportering om ärendet omgående läggas in i STELLA och anmälas till rektor

- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som

ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.